

NOVICE O DELU OBČINE RAČE-FRAM

Črpanje evropskih sredstev

O zahtevnosti črpanja sredstev iz evropskih skladov sem se na straneh Novic razpisala že večkrat. Ker je za pridobitev sredstev potrebno predložiti zelo veliko dokazil in dokumentacije ter premagati številne birokratske ovire, gre po mojem za kar »drag« denar. Kljub vsemu so ta sredstva žlahtna, saj so nepovratna. O smiselnosti kandidiranja na razpise za pridobitev sredstev kohezijske politike tako verjetno ni nobenega dvoma. Ker pa občine same neposredno ne moremo kandidirati za pridobitev teh sredstev, je za njihovo pridobitev pomembno tudi sodelovanje in vzpostavljena raven komunikacije z nekaterimi državnimi institucijami (ministrstva, vladne službe ipd.).

Znotraj sistema kohezijske politike je opredeljenih več organov izvajanja le-te. Kot organ upravljanja je opredeljena Služba Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko (SVRL), organ potrjevanja je Ministrstvo RS za finance, revizijski organ pa je Urad RS za nadzor proračuna. Posredniška telesa v predmetnem sistemu so ministrstva. Tako je členov v verigi kar nekaj in zanimivo bi bilo za posamezen projekt preveriti minutažo korespondence med njimi in nami kot prijavitelji. Prepričana sem, da bi bili nad količino časa, porabljenega za usklajevanje - milo rečeno - presenečeni. Vendar, občine smo v procesih črpanja evropskih sredstev, ne glede na svojo avtonomnost, v podrejenem odnosu do države in njenih služb, zato se lahko le trudimo za vzpostavljanje in ohranjanje dobrih poslovnih odnosov, v smislu pregovora »lepa beseda lepo mesto najde.«

Za ponazoritev navedenega bom v grobem opisala proces od objave razpisa do izvedbe projekta, ki poteka po bolj ali manj ustaljenih tirih. Posredniško telo ali sam organ upravljanja pripravi ali zgolj potrdi javni razpis. Nato je objavljen javni razpis, potencialni upravičenci se prijavimo, posredniško telo opravi izbor in izda sklepe o izbranih projektih. Sledi podpis pogodbe o sofinanciranju in upravičenci lahko začnemo z izvajanjem projektov. Obvezna sestavina izvajanja je tudi poročanje, ki obsega pripravo zahtevkov za izplačilo in podporno dokumentacijo. Naloga posredniškega telesa je tudi, da opravi administrativno kontrolo in potrdi ustreznost zahtevka, čemur sledi povračilo sredstev upravičencu.

Teoretično zadeva niti ni zelo komplicirana, praksa pa je povsem nekaj drugega. Izvajanje kohezijske politike je namreč živa stvar in njena živost se na eni strani dokazuje z nenehnim dopolnjevanjem in spreminjanjem vzorcev, tako, da je sistem praktično nemogoče popolnoma osvojiti, na drugi strani pa so dejanske življenjske situacije, ki jih piše čas, v katerem živimo.

Dobri odnosi, odprta komunikacija ter pripravljenost na skupno, sprotno reševanje nastalih problemov so zato »zlata vredni«. V večini primerov se tekom izvajanja projektov upravičenci odstopanja od pogodbenih določil sploh ne zavedamo. Eden izmed banalnih primerov kršitev je npr. neustreznost table, ki služi informiranju javnosti. V kolikor namreč tabla ni skladna z navodili,

ima organ upravljanja možnost, da upravičenca kaznuje z odbitkom sredstev.

Pripombe in nasveti, ki nam jih med izvajanjem nudijo organi upravljanja, jemljemo kot smerokaze, da pridemo po pravi poti do zelenega cilja. Hvaležni smo za koristne nasvete ter opozorila in hkrati veseli ter ponosni, da nam uspeva. Služba vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko je namreč kot vzorčen primer dobre prakse izbrala naš projekt »Obnova gradu Rače«.

Sanacija gradu – obnova strehe in fasade ter tlakovanje notranjega dvorišča je bila zaključena v letu 2009. Nastali upravičeni izdatki so nam bili povrnjeni v višini 85%.

Objekt je z obnovo pridobil na videzu, v novejšem času mu je bila dana dodatna vsebina – tržnica, predvsem nova streha pa prispeva k ohranjanju kulturne dediščine. O dosegu v dokumentu identifikacije investicijskega projekta zastavljenih ciljev so se predstavniki vladne službe pričeli na delovnem obisku pri nas, 2.8.2011.

Sprejem predstavnikov SVRL pred gradom Rače

Gostom iz SVRL je izrekel dobrodošlico tudi župan Občine Rače-Fram Branko Ledinek, nato pa jih seznanil z doslej že realiziranimi in v bodoče še planiranimi občinskimi projekti, kjer se nadejamo pomoči iz evropskih skladov

*Obnovljen objekt gradu Rače, ki je bil sofinanciran tudi iz EU – Evropskega sklada za regionalni razvoj, je predstavnik SVRL navdušil tako po videzu kot po seznanitvi z njegovo zgodovino in vlogo v sedanosti, ki jo je orisal Matjaž Tomanič iz Pozejdov turizma
Foto: Simona Antolič*

Takšnih uspešnih projektov si na občini želimo še več. Trudimo se s prijavo na razpise ter že v naprej računamo na razumevanje in pomoč organov upravljanja. Zaradi situacije v gradbeništvu so problemi s projekti namreč vedno večji, a verjamemo, da s skupnimi močmi rešljivi.

*mag. Zorica ZAJC – KVAS,
direktorica OU Občine Rače-Fram*

KOMUNALNO-CESTNO GOSPODARSTVO

Nevšečnosti in aktivnosti na področju komunale

Pozdravljeni!

Vroči poletni meseci so za nami in upam, da je z njimi tudi konec vročinskih neviht, poplav in neurij, ki so na komunalni infrastrukturi povzročila nemalo poškodb in okvar. Potrebne so sanacije makadamskih cest, vodovodnega in kanalizacijskega omrežja. Avgustovska neurja z močnimi nalivi so povzročila precejšnjo škodo, kakršne v takšnem obsegu v sklopu proračuna nismo predvideli in za občino pomenijo dodatno finančno breme.

S področja investicij in investicijskega vzdrževanja so bila proračunska sredstva namenjena razširitvi in rekonstrukciji občinskih cest ter izgradnji pločnikov, izvedbi dodatnih razbremenilnikov na kanalizacijskem omrežju v Račah ter na področju vodovoda novogradnja vodohrana v Framu. Zaključena je bila rekonstrukcija cestišča z razširitvijo in preplastitvijo ter izgradnja hodnika za pešce v ulici Lackove čete v Račah ter protiprašna ureditev parkirišča pri OŠ Rače. Prav tako smo zaključili z razširitvijo cestnega odseka v Gorici (od križa do gasilskega doma v Sp. Gorici). Na kanalizacijskem

omrežju v Račah smo zaradi preobremenjenosti mešanega fekalnega sistema v času obilnih padavin izvedli dodatnih pet razbremenilnikov. Novogradnja vodohrana v Framu poteka v skladu z zastavljenim terminskim planom in bo zaključena predvidoma do 15. oktobra 2011.

Prevezava vodovodnega sistema v Framu

Izgradnja vodohrana v Framu

V času priprave tega članka so v teku pripravljala dela za rekonstrukcije in razširitve naslednjih lokalnih cest in ulic:

- odsek Šešerko – Eker - Žbogar v Sp. Gorici
- odsek Bergauer – bivše gostišče »Riba« v Framu
- odsek Fišer – Kolman na Ješenci
- odsek Lorenčič – Rodošek v Morju
- Odsek križ – gasilski dom v Sp. Gorici
- Odsek bar Zamorček – Cehtl v Morju
- Odsek most – Mom v Morju

Obnovo in rekonstrukcijo prvo navedenih štirih odsekov izvaja kot najugodnejši ponudnik na razpisu izbrano Cestno podjetje Ptuj, obnovo in rekonstrukcijo zadnjih treh navedenih cestnih odsekov pa podjetje Asfalti Ptuj.

Tudi izgradnja pločnika na odseku Varta v Framu (izvajalec gradbenih del je podjetje Asfalti Grobelnik) bo zaključena predvidoma v mesecu oktobru 2011.

Vzporedno z že navedenimi investicijami po predvidenem planu v sklopu režijskega obrata občine izvajamo tudi sprotno vzdrževanje vodovodnih in kanalizacijskih sistemov, vzdrževanje čistilnih naprav s prečrpališči odpadnih vod ter sanacijo udarnih jam in mrežastih razpok na asfaltiranih občinskih cestah.

V okviru občinskega Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu smo predvideli aktivnosti na področju varnosti udeležencev v prometu, torej pešcev, kolesarjev in voznikov motornih vozil. Pred začetkom šolskega leta je bila obnovljena talna in vertikalna prometna signalizacija. Prve šolske dni pa so policisti v sodelovanju s sodelavci režijskega obrata obveščali in usmerjali osnovnošolce (predvsem prvošolce oz. učence prve triade) pred prehodi čez cesto v okolici osnovnih šol v Framu in Račah.

Da bo pot v vrtec in šolo bolj varna, je poskrbel izvajalec in upravljavec javne razsvetljave Elektro Šoba s. p., saj je bila javna razsvetljava (po predhodnem naročilu investitorja Občine Rače-Fram) na novo izvedena v ulici Lackove čete in sicer od krožišča do novega vrta ter na Grajskem trgu v Račah.

Praden zaključim, pa še ta informacija: v začetku meseca septembra je komunalno podjetje Snaga iz Maribora pričelo z odvozom bioloških odpadkov; vsa gospodinjstva, ki so se odločila za tovrsten način odvoza bioloških odpadkov s strani navedenega izvajalca, so bila pisno obveščena o urniku odvozov za leto 2011.

Samo RAJŠP

KMETIJSTVO, TURIZEM

Uspešna predstavitev kmetij občine Rače - Fram na 22. državnih razstavi »Dobrote slovenskih kmetij«

Občina Rače - Fram je vsakoletni donator tehnične pomoči državnih razstav »Dobrote slovenskih kmetij«, na katerih uspešno sodelujejo tudi naše kmetije, predstavniki katerih prodajajo svoje izdelke na domači tržnici. Osrednja državna kulinarčna prireditve s predstavitev slovenskega podeželja je letos potekala v času od 19. do 22. maja 2011 in sicer v prostorih Minoritskega samostana na Ptuj, v glavni organizaciji Kmetijsko gozdarskega zavoda Ptuj. V cilju povečanja strokovne uspešnosti in pridelave na njej sodelujejo kmetije z namenom preverjanja kvalitete izdelkov, pridobivanja znanja in razvoja na področju dopolnilnih kmetijskih dejavnosti.

Objavljamo poročilo glavnih akterjev prireditve, v njihovem imenu Petra Pribožiča (KGZS – Kmetijsko gozdarski Zavod Ptuj), predsednika Organizacijskega odbora 22. razstave Dobrote slovenskih kmetij:

»Ob dobrem sodelovanju soorganizatorjev in vseh, ki so razstavo podprli, smo dosegli velik promocijski učinek v prepoznavnosti kulinarčnih izdelkov slovenskega podeželja.

Na razstavi je v tekmovalnem in predstavitvenem delu sodelovalo preko 750 kmetij iz Slovenije in zamejstva. V ocenjevanju je bilo rekordno število dobrot (1369), razvrščenih v 13 skupin izdelkov. Podeljenih je bilo 462 zlatih, 367 srebrnih in 279 bronastih priznanj. Najvišjih priznanj, znakov kakovosti, je bilo podeljenih 59. Na podelitvah priznanj smo kmetijam že izdali okrog 30.000 znakov blagovne znamke Dobrote slovenskih kmetij za označevanje, ki služijo promociji in trženju dobrot.

V posebnem delu razstave so se pokrajine predstavile z izdelki iz zelišč in medu. Osrednja pokrajina, Dolenjska z Belo krajino in Posavjem, se je predstavila z vsebino kataloga, posebnim delom razstave in ponudbo pokrajine. Predstavitev so pripravili strokovni sodelavci Kmetijsko gozdarskega zavoda Novo mesto. Z likovnimi deli je razstavo dodatno popestril Janko Butala iz Butaraja pri Črnomlju. Na delu razstave so bila predstavljena likovna dela iz tekmovanja osnovnošolcev, katerih izbor je pripravila Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije.

Od kmetijskega šolstva sta se predstavili Biotehniška šola Grm Novo mesto ter Biotehniška šola Ptuj. Na razstavi so sodelovali Kmetijsko gozdarska zbornica iz Celovca ter kmetije iz Avstrijske Koroške. V okviru programa prireditve je potekal tudi sirarski praznik pred mestno hišo, ki ga je pripravilo Združenje kmečkih sirarjev Slovenije. Sirarski praznik so popestrili člani Bolfenškega društva ljubiteljev stare tehnike iz Trnovske vasi s predstavitev starodobnih traktorjev in kmetijske mehanizacije. Na dvorišču in pred samostanom je potekal sejmski del z bogato ponudbo dobrot iz kmetij in izdelkov domače obrti. Razstavo so si ogledale številne skupine in posamezniki iz tujine ter predstavniki raznih inštitucij iz domovine.

Ocena obiskovalcev razstave je ugodna in pohvalna. Veliko je bilo obiska tudi samo na dvorišču, kjer se je odvijal program prireditve in ponudba dobrot: program podelitve priznanj, Mednarodni festival folklornih skupin v organizaciji Folklorne skupine bolnišnice Ptuj DPD Svoboda, javna radijska oddaja v organizaciji Radio Tednika Ptuj, nastop zborov Bilka iz Avstrije in MPZ zamejskih Slovencev iz Števerjana. V času razstave sta bila organizirana tudi strokovna posveta z delovnim naslovoma »Trženje živil živalskega izvora« in »Vinogradniški posvet«. Oba posveta sta potekala na ptujskem gradu.

V okviru razstave je na sedežu Kmetijsko gozdarskega zavoda Ptuj potekala razširjena seja Upravnega obora KGZS. Izvedeno je bilo srečanje predsednic društev kmečkih žena iz Slovenije (s predstavitvijo Društva žena iz Jakoba, s projektom Jakobska kuhla). Srečanje je potekalo v prostorih Pokrajinskega muzeja Ptuj – Ormož, na ptujskem gradu. V kulturnem programu je nastopilo okrog 600 nastopajočih, ki so prišli iz osrednje pokrajine in Podravja, z gostovanjem pa so prireditve počastili tudi gostujoči pevski zbori in folklorne skupine iz Hrvaške in Srbije. Vzporedno so potekali dnevi odprtih vrat Biotehniške šole Ptuj na posestvu na Grajenščaku.

Dobrote slovenskih kmetij z 22 letno tradicijo se v letu 2011 ponašajo z največjim številom sodelujočih kmetij in največjim številom nagrajenih izdelkov na razstavi. Izbor kmetij, ki redno tržijo svoje izdelke po vsej Sloveniji in na raznih lokalnih prireditvah, se širi. Organizatorji skozi vse leto skrbimo za trženje dobrot in promocijo blagovne znamke Dobrote slovenskih kmetij in na ta način skrbimo za razvoj slovenskega podeželja in ponudbe pristnih domačih dobrot.«

Pripravila: Tanja KOSI in

Peter PRIBOŽIČ, KGZS – Kmetijsko gozdarski zavod Ptuj

Povabilo na obisk grajske tržnice v Račah in sobotni izlet v krajinski park Rački ribniki

- ZELENJADARSKI DAN S PREDSTAVITVIJO ZELENJAVE IN INTEGRIRANE PRIDELAVE

Domače in okusno – grajska tržnica Rače! Vljudno vabljeni!

Da bi tržnici dodali prijeten utrip in vdihnili pestro dogajanje, Občina Rače - Fram prireja na grajskem dvorišču v Račah informativno izobraževalne dogodke in kulturne prireditve. V sodelovanju s zadrugo Sončni vrt, ki povezuje pridelovalce integrirano pridelane zelenjave, je v soboto, 28. maja 2011, potekal tako imenovani zelenjadarski dan.

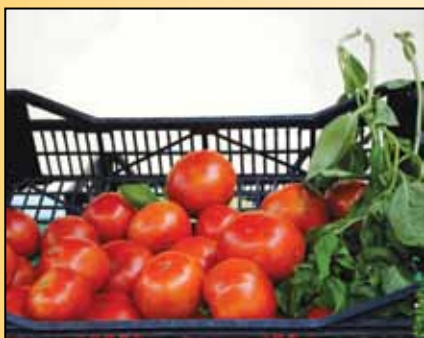
Vsi ponudniki na tržnici občine Rače – Fram izpolnjujejo zakonske normative za prodajo na tržnici in imajo pridobljena vsa zakonsko potrebna dovoljenja in soglasja (registrirane dopolnilne dejavnosti na kmetiji oz. registrirane druge dejavnosti).

Kljub slabemu vremenu – deževnemu dopoldnevu, so organizatorji dogodka program dogajanja 'prestavili na suho' - v prehodni prostor na notranje grajsko dvorišče in v njegove arkadne prostore, ponudniki tržnice pa z odlično ponudbo in

dobro voljo zadovoljili tudi zahtevne obiskovalce.

Vsak obiskovalec je lahko našel nekaj zase: nasvet za zdravo in okusno kosilo, nasvet za popestritev jedilnika, kako izbirati in v kulinariki pripravljati zelenjavo, možnost ustvarjanja za otroke. Od 8.00 do 12.00 ure so potekale pokušine in predstavitve integrirano pridelane zelenjave iz slovenskih kmetij, ustvarjalne zelenjavne delavnice za najmlajše ter razstava likovnih del osnovnošolcev, sodelujočih v nagradnem natečaju »Živim zdravo, živim z naravo«.

In še nekaj foto utrinkov z letos začelih, a sedaj že dobro utečenih sobotnih dogajanj na naši tržnici:

Zdrava prehrana kot zdravilo in zagotovilo dobrega počutja

Vrhunec dogajanja je s prepričljivim in vsebinsko bogatim nastopom zaznamovala strokovnjakinja za zdravo prehrano, Marija Merljak, ki je v kino dvorani gradu izvedla predavanje z naslovom »Zdrava in okusna prehrana«.

Številni poslušalci so z navdušenjem spremljali njeno živo izvedbo oz. pripravo svežih solat in sadno zelenjavnih napitkov iz integrirane pridelave ter izvedeli veliko novega o zdravilnih lastnostih in uporabi različnih olj. Integrirana kmetijska pridelava je namreč bolj varna, prijaznejša okolju in potrošniku. Vsi kmetje na tržnici občine Rače – Fram pridelujejo zelenjavo in ostale pridelke na integriran način, za kar imajo pridobljen certifikat in so izpostavljeni strogi kontroli.

• JUTRANJI IZLET V BLIŽNJI KRAJINSKI PARK RAČKI RIBNIKI - POŽEG

Sprostitev in uživanje v miru ponujata krajinski park Rački ribniki - Požeg in botanični vrt Tal 2000

Park s svojimi 484 ha zajema predvsem nižinski mešan gozd, travnike z mejičami in stoječe vode z ribniki in zadrževalnikom. Predstavlja pomemben življenjski prostor redkim in ogroženim rastlinskim in živalskim vrstam v srednjeevropskem merilu, saj je tam prisotnih preko 210 vrst ptic, 50 vrst kačjih pastirjev ter 12 vrst dvoživk.

Obiskovalci najdejo neokrnjeno naravo, spoznavajo rastline in živali ter imajo možnost za sprostitve in uživanje v miru. Zaradi svoje nižinske lege in lahke dostopnosti je park primeren za obiskovalce vseh starostnih skupin. Poti po parku so označene in opremljene s tablicami, ki nas opozarjajo na pomembne živalske in rastlinske vrste, pri vhodu so postavljene informativne table. Več informacij o parku in možnostih vodenega ogleda po njem lahko preberete v Vodniku po poteh (kontaktna oseba Milan Vogrin, GSM 041 699 268).

V bližnjem botaničnem vrtu Tal 2000 so navedene rastline parka in ostale rastline, ki naseljujejo vode in močvirja na celotnem območju Slovenije, predstavljene na manjšem prostoru, v njem pa najdemo še zbirko zdravilnih in strupenih rastlin ter mineralov iz okolice.

Več informacij: Tanja Kosi, Občinska uprava Občine Rače – Fram, tel. 02/609 6024, tanja.kosi@race-fram.si.

Pripravila: Tanja KOSI

V Račah gostili 52. regijsko tekmovanje oračev Podravja

52. regijsko tekmovanje oračev Podravja v občini Rače – Fram odmevno v kmetijski stroki in med obiskovalci KGZS – Kmetijsko gozdarski zavod Maribor, KGZS – Zavod Ptuj, Občina Rače – Fram, Strojni krožek Orač in PP-AGRO d.o.o. smo s skupnimi močmi organizirali in izvedli 52. regijsko tekmovanje oračev Podravja, ki je letos potekalo v občini Rače – Fram in sicer 12. avgusta, na obdelovalnih površinah PP - Agro pri trgovini Spar v Račah.

Osrednja prireditelj, z vsemi ostalimi spremljevalnimi prireditvami, je prispevek kmetijske stroke k prenašanju znanja na kmetovalce in ostale uporabnike v kmetijstvu.

Želeli bi pozvati vse občine Podravja, da s finančno pomočjo tudi v prihodnje podprejo izvajanje te strokovne prireditve, ki pomembno prispeva k ohranjanju tradicije našega podeželja.

V nadaljevanju sledi nagovor in vsebinsko poročilo glavnega akterja prireditve oz. vodje tekmovanja – Staneta Klemenčiča, direktorja KGZS - Zavod Maribor, ki je zbrane na prireditvi nagovoril v imenu Organizacijskega odbora za izvedbo regijskega tekmovanja oračev Podravja 2011.

ORANJE JE PRVINA OBDELAVE TAL, KOT JE PODEŽELJE PRVINA OBSTOJA LJUDSTVA

»Živimo v 21. stoletju, ko so tehnični razvoj, biokemija in ekonomija dosegli najvišjo stopnjo svojega razvoja. Priče smo času velikih sprememb na področju družbenih in osebnih vrednot. Živimo v regiji, v kateri je danes hrane dovolj in je le-ta lahko dostopna. Prav iz slednjega lahko povezujemo, da hrano kot potrošniki premalo cenimo in spoštujemo. In prav s to oceno je povezana tudi stopnja spoštovanja poklica pridelovanja hrane.

Pa vendar, proizvajalec hrane - kmet se je vedno trudil, da bi bil čim uspešnejši pri svoji proizvodnji. Živel je z naravo, jo ohranjal, spoštoval naravne zakonitosti in cenil izkustvena izročila. S svojim načinom življenja in funkcijami, ki jih je opravljal v svojem okolju – družbi, je pisal vsebino kulture in še vedno je nosilec kulturne dediščine podeželja.

Razvoj podeželja danes dobiva vedno nove razsežnosti in oblike. Še vedno mu ostaja osnovno poslanstvo, to je pridelava hrane in tehničnih rastlin ter samooskrba prebivalstva s hrano. Uspeh pridelave v tem sektorju pa je - poleg klimatskih pogojev, ki jih vedno bolj omejujejo podnebne spremembe 21. stoletja - v največji meri odvisen od tehnike in sposobnosti obdelave tal. Znanost in razvojni izsledki prinašajo vedno nova spoznanja in alternative v agrotehniko pridelave. Med načini obdelave tal pa ima še vedno pomembno mesto klasično oranje, ki že od pradavnine vrši osnovno funkcijo, to je, da zemljo rahlja, zrači in meša. Prav te prvine so namreč osnova za vzdrževanje osnovnih pogojev, da so tla plodna. In tako je oranje prvina v agrotehniko, katerega razvoj je s časom v nenehnem vzponu.

Tudi letošnje, že 52. tekmovanje oračev Podravja, ki letos poteka v občini Rače-Fram, točneje na njivi »Cigltajh«, je ena od točk na tej razvojni krivulji. Pol stoletja pa je čas, na katerega smo ponosni. V tem obdobju smo doprinesli neprecenljiv prispevek k razvoju te tehnične zvrsti tekmovanja, razvoju tehnologije obdelave tal, s to prireditvijo pa istočasno realizirali še številne druge strokovno pomembne in odmevne aktivnosti za razvoj kmetijstva. Podravska regija je s svojimi strokovno-organizacijskimi prispevki pomembno zaznamovala tekmovanje oračev na slovenskem, evropskem in tudi na svetovnem nivoju.

V Podravju je bilo letos v kontinuiteti izvedeno 52. regijsko tekmovanje oračev. Kot organizacijski nosilec se zadnjih 20 let vedno pojavlja Kmetijska svetovalna služba pri Kmetijskem zavodu Maribor. Ta v soorganizatorstvo povabi in zmotivira matično občino kraja izvedbe prireditve in druge subjekte v tovrstnem sektorju. Da lahko pokrivamo s tem nastale stroške, pa je rezultat pripravljenosti in naklonjenosti posameznih občin Podravja, ki nas finančno podprejo, za